

Sygn. akt I C 3182/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 listopada 2018r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anita Wolska

Protokolant: Aneta Siemaszko

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2018r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.**

przeciwko **E. R.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej E. R. na rzecz powódki (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 221,89 zł (dwieście dwadzieścia jeden złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 05 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty, lecz nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie.

II. umarza postępowanie w sprawie w pozostałym zakresie.

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 17 zł (siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 3182/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 października 2015r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie o orzeczenie nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, że pozwana E. R. powinna zapłacić na jego rzecz kwotę 1.067,48 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od kwoty 1.049,94 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty , a od kwoty 17,54 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania w kwocie 30,30 zł.

W uzasadnieniu zgłoszonego roszczenia powód wskazał, że w dniu 08 stycznia 2015r. zawarł z pozwaną umowę pożyczki j w kwocie 2.148 zł, do spłaty w 12 miesięcznych ratach w wysokości 179 zł, płatnych począwszy od kolejnego miesiąca, tego samego dnia miesiąca. Pozwana dokonała wpłat łącznie na kwotę 1.140 zł, które zostały zaksięgowane w kwocie 1.098,06 zł na poczet kapitału, w kwocie 20 zł na poczet kosztów windykacji oraz kwota 21,94 zł na poczet odsetek karnych za opóźnienie. Zaznaczając, iż wszelkie wpłaty dokonywane przez pozwaną były księgowane zgodnie z kolejnością określoną w § 4 ust.6 umowy pożyczki. Następnie w związku z brakiem spłaty rat powód w dniu 15 maja 2015r. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki z zachowaniem 30- dniowego terminu wypowiedzenia.

Tym samym niespłacona część należności stała się wymagalna z dniem 21 czerwca 2015r. Podniesiono, iż od kwoty niespłaconego kapitału powód domaga się odsetek umownych zgodnie z § 6.1 umowy pożyczki. Natomiast kwota 17,54 zł stanowi skapitalizowane odsetki karne naliczone po dniu wymagalności do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu. Jednocześnie zaznaczono, iż kwota została pomniejszona o wpłaty dokonane przez powódkę. Jako podstawę żądania odsetek ustawowych wskazano na art. 481 k.c.(k.2-4)

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 23 października 2015r., wydanym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 2015932/15 powództwo zostało uwzględnione w całości(k.5).

Pozwana E. R. wywiodła sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty (k.6v-7) i podniosła, iż nie zgadza się z kwotą 1.049,94 zł albowiem w dniu 08 listopada 2015r. dokonała wpłaty 150 zł. Jednocześnie wniosła o rozłożenie pozostałej kwoty na raty po 100 zł miesięcznie. Powołując się swoją sytuację materialną i zdrowotną.

Powód w odpowiedzi na sprzeciw zmodyfikował swoje roszczenie i wniósł o zasądzenie kwoty 923,31 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 10 listopada 2015r. do dnia zapłaty. Wskazując, iż kwota 150 zł została uiszczona po wytoczeniu powództwa i nie tym samym została uwzględniona.

Postanowieniem z dnia 24 listopada 2016r. (k.71) pozwana została zwolniona od kosztów sądowych w całości.

W piśmie z dnia 27 grudnia 2017r. (k.106-106v) powód cofnął pozew w pozostałym zakresie czyli ponad zmodyfikowane roszczenie i przedstawił sposób zaliczenia kwoty 150 zł na poczet należności. Swoje stanowisko podtrzymał w piśmie z 19 lutego 2018r.(k.121-122). Następnie w piśmie z dnia 04 czerwca 2018r. (k.142-142v) powód wniósł o zasądzenie kwoty 221,89 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 05 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł i w pozostałym zakresie cofnął powództwo.

Pozwana w piśmie z dnia 04 czerwca 2018r. (k.144) nie wyraziła zgody na pierwsze cofnięcie pozwu, a w piśmie z dnia 07 września 2018r. (k.158-159) na kolejne cofnięcie. Podnosząc, iż całość należności spłaciła, a powód nie wyjaśnia z jakiego tytułu domaga się żądanej kwoty.

W piśmie z dnia 03 września 2018r. (k.162-163) powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko i cofnął pozew w pozostałym zakresie ze zrzeczeniem się roszczenia co do tej kwoty i wyjaśnił sposób księgowania wpłat dokonywanych przez pozwaną – zgodnie z umową.

Pozwana na rozprawie w dniu 23 października 2018r. (k.166) podtrzymała swoje stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 08 stycznia 2015r. E. R. zawarła umowę pożyczki nr (...)(...) z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.. Zgodnie z umową powód udzielił jej pożyczki w kwocie 2.148 zł. Niniejsza umowa miała obowiązywać do 08 stycznia 2016r., a spłata miała nastąpić w 12 miesięcznych równych ratach w wysokości 179 zł każda w terminach wskazanych w harmonogramie spłaty, stanowiącym załącznik do niniejszej umowy.

Zgodnie z § 4 ust. 6 umowy wszelkie wpłaty dokonywane przez pożyczkobiorcę tytułem spłaty zobowiązań wynikających z niniejszej umowy księgowane będą w następującej kolejności: koszty działań naliczonych zgodnie z § 6 ust.6 , odsetki karne za opóźnienie, odsetki ustawowe, o których mowa w § 5 ust.2, całkowita kwota pożyczki. W związku z powyższym nie domniemywa się, że spłata należności głównej jest równoznaczna ze spłatą należności ubocznych wynikających z niniejszej umowy. W przypadkach określonych w § 9 niniejszej umowy wpłaty księgowane będą w następującej kolejności : koszty postępowania egzekucyjnego, koszty postępowania sądowego, zasądzone odsetki, należność główna określona orzeczeniem sądowym. Jak stanowił zaś § 6 ust.1 tej umowy w razie zwłoki pożyczkobiorcy z zapłatą dwóch pełnych rat pożyczki w terminach, o których mowa w § 4 ust.2 niniejszej

umowy i wskazanych w Harmonogramie spłaty, pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, po uprzednim bezskutecznym listownym wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Po skutecznym upływie terminu wypowiedzenia pożyczkodawca ma prawo dochodzić od pożyczkobiorcy całości niespłaconych należności, wynikających z niniejszej umowy oraz domagać się zapłaty odsetek karnych za opóźnienie w zapłacie wszelkich kwot należnych pożyczkodawcy, zgodnie z art. 481 § 1 Kodeksu cywilnego. Zgodnie z ust.2 Pożyczkodawca ma prawo do naliczania odsetek karnych za opóźnienie w zapłacie wszelkich kwot należnych pożyczkodawcy po rozwiązaniu lub wygaśnięciu niniejszej umowy. Zaś zgodnie z ust.3 zd.1 roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego t.j. stopa odsetek karnych za opóźnienie, o których mowa w § 6 ust.1 i 2 niniejszej umowy jest stopą zmienną i równa się czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, wskazanej każdorazowo w uchwale Rady Polityki Pieniężnej, publikowanej w Dzienniku Urzędowym Narodowego Banku Polskiego.

Dowód:

- ***kopia przelewu z 08.11.2015r. k.7v,***

- ***umowa z dnia 08.01. (...). k.18-22***

Wobec zwłoki w spłacie rat powód wezwał pismem z dnia 15 kwietnia 2015r. pozwaną do zapłaty kwoty 357 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma pod rygorem wypowiedzenia niniejszej umowy. Następnie pismem z dnia 15 maja 2015r. wypowiedział niniejszą umowę z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia. Skierował też ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty.

Dowód:

- ***wezwanie do zapłaty z dnia 15.04.2015 r. k.23,***

- ***wypowiedzenie umowy pożyczki z 15.05.2015r. k.24,***

- ***potwierdzenie nadania k.25,27,***

- ***predsądowe wezwanie do zapłaty z 15.05.2015r. k.26.***

Pozwana dokonała następujących wpłat : kwoty 180 zł w dniu 12 lutego 2015r., kwoty 180 zł w dniu 11 maja 2015r. , kwoty 180 zł w dniu 26 maja 2015r., kwoty 200 zł w dniu 25 czerwca 2015r., kwoty 200 zł w dniu 17 lipca 2015r., kwoty 200 zł w dniu 20 sierpnia 2015r., kwoty 150 zł w dniu 09 listopada 2015r. oraz w dniu 04 kwietnia 2018r. kwoty 923,31 zł. Niniejsze wpłaty zostały zaksięgowane zgodnie z § 4 ust. 6 umowy dotyczącym kolejności księgowania wpłat pożyczkobiorcy. Tym samym do zapłaty pozostała kwota 221,89 zł tytułem spłaty kapitału pożyczki wraz z umownymi odsetkami t.j. odsetkami karnych za opóźnienie w zapłacie wszelkich kwot należnych pożyczkodawcy (równa czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, wskazanej każdorazowo w uchwale Rady Polityki Pieniężnej, publikowanej w Dzienniku Urzędowym Narodowego Banku Polskiego) od dnia następnego po ostatniej wpłacie t.j. od dnia 05 kwietnia 2018r.

Pozwana od września 2017r. otrzymuje emeryturę w kwocie 1.359 zł netto. Mieszka sama, a w codziennych obowiązkach pomaga jej rodzina z uwagi na niedowład w związku z przebyтым wylewem w 2003r. Opłaty za mieszkanie ponosi w kwocie 400 zł miesięcznie., a z tytułu innych opłat 210 zł. Za leki od okulisty 260 zł , a od neurologa – 150 zł.

Dowód:

- ***kopia dowodów wpłat k.7v,k.45-51, k.114-115, k.129,***

- ***umowa z dnia 08.01. (...). k.18-22,***

- zeznania pozwanej k. 118-119.

Sąd zważył, co następuje.

Wywiedzione powództwo podlegało częściowemu umorzeniu, natomiast w pozostałym zakresie okazało się zasadne.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż w pierwotnym żądaniu pozwu powód domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej kwoty 1.067,48 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od kwoty 1.049,94 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a od kwoty 17,54 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania w kwocie 30,30 zł. Ostatecznie jednak domagał się zapłaty kwoty 221,89 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 05 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może zostać cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.). Pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa (art. 203 § 2 k.p.c.).

Odnosząc odpowiednio powyższą regulację do opisanej sytuacji procesowej, należało stwierdzić, iż wobec faktu, że w piśmie z dnia 03 września 2018r. (k.162-163) powód cofnął pozew w pozostałym zakresie (zmodyfikowanego roszczenia) ze zrzeczeniem się roszczenia zgoda pozwanej (której nie wyraziła) była zbędna. Stosownie zaś do treści art. 355 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub, jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne, przy czym postanowienie o umorzeniu postępowania może zapaść na posiedzeniu niejawnym, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew w piśmie procesowym albo, gdy strony zawarły ugodę przed mediatorem, którą zatwierdził sąd. Na tej podstawie sąd uznał, iż zachodzą przesłanki do częściowego umorzenia niniejszego postępowania w oparciu o treść art. 355 §1 k.p.c., a przy tym nie ujawniły się okoliczności, o których mowa w art. 203 §4 k.p.c. mogące świadczyć o tym, że czynność cofnięcia pozwu była sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt II wyroku.

Powód wywodził zgłoszone w sprawie roszczenie z umowy pożyczki zawartej z pozwaną w formie pisemnej w dniu 08 stycznia 2015r. Podstawę prawną żądania pozwu stanowił zatem art. 720 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko, co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Podstawę poczynionych w sprawie istotnych ustaleń faktycznych stanowiły przedłożone przez strony dokumenty, których autentyczność i moc dowodowa nie były kwestionowane przez strony, a zarazem nie wzbudziły wątpliwości sądu. Wprawdzie okoliczność zawarcia umowy pożyczki nie była w sprawie kwestionowana, jednakże pozwana stanęła na stanowisku, iż nie uwzględniono jednej z jej wpłat t.j. dokonanej w listopadzie 2015r. w wysokości 150 zł. Jednak biorąc pod uwagę datę wniesienia pozwu t.j. 20 października 2015r. ta okoliczność była oczywista i nie kwestionowana przez powoda i stanowiła podstawę do ograniczenia powództwa w tym zakresie. W późniejszym czasie także do cofnięcia pozwu w tym zakresie wraz z zrzeczeniem się roszczenia. Kolejna zaś wpłata dokona w toku procesu przez pozwaną t.j. w dniu 04 kwietnia 2018r. była podstawą do kolejnego cofnięcia pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Zarzuty pozwanej, które w sprzeczności ograniczały się jedynie do nieuwzględnienia w wydanym nakazie zapłaty dokonanej wpłaty w listopadzie 2015r. w toku procesu rozszerzyły się do kolejnego zarzuty w zakresie sposobu zaliczania dokonywanych wpłat. W tej kwestii powód powołał się na regulacje umowne t.j. § 4 ust.

6 umowy pożyczki (przytoczony w stanie faktycznym) i wskazywał, iż przedmiotowe wpłaty były księgowane zgodnie z umową stron t.j. w ostatniej kolejności na poczet kwoty pożyczki, co miało swoje uzasadnienie w ostatecznym żądaniu pozwu z tytułu kwoty niespłaconej pożyczki wraz z umownymi odsetkami w świetle regulacji umownej z § 6 tej umowy (przytoczonym w stanie faktycznym). Takiego zarzutu pozwana nie podnosiła w sprzeciwie i nie kwestionowała wcześniejszego sposobu księgowania wpłat dokonanych w okresie od lutego 2015r. do sierpnia 2015r. i należało go potraktować jako spóźniony z uwagi na regulację z art. 503 § 1 k.p.c.

W konsekwencji sąd ustalił, iż w istocie pozwana pozostaje zobowiązana wobec powoda do zwrotu kwoty 221,89 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 05 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty. Roszczenie o zasądzenie odsetek znajdowało oparcie w treści art. 481 §1 i 2 k.c. który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł szkody. Gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Zapisy wiążące strony umowy wskazywały, że odsetki umowne w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego z tytułu braku terminowej zapłaty miały być naliczane w przypadku niedokonania spłaty zadłużenia. Przedmiotowe postanowienie umowne uzasadniało zatem żądanie zasądzenia odsetek umownych od dnia następującego po dacie ostatniej wpłaty t.j. 04 kwietnia 2018r. Dlatego też sąd uwzględnił żądanie odsetek umownych z tym jednak zastrzeżeniem, że wysokość tych odsetek nie może przewyższać stopy odsetek maksymalnych za opóźnienie (art. 359 § 2¹ k.c.). Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanej o rozłożenie na raty z uwagi na kwotę zmodyfikowanego żądania t.j. 221,89 zł i oświadczenie pozwanej złożone podczas zeznań w dniu 16 lutego 2018r., iż deklarowana kwota ewentualnej raty to 200 zł miesięcznie z „większą końcówką”. Tym samym brak było podstaw do zastosowania regulacji z art. 320 k.p.c. bo zmieniła się przede wszystkim wysokość dochodzonego roszczenia od daty wniesienia pozwu w niniejszej sprawie.

O kosztach postępowania, przy uwzględnieniu wyniku procesu, orzeczono w oparciu o przepisy art. 98 § 1 k.p.c. z tym zaznaczeniem, iż kosztami sądowymi z tytułu opłat w łącznej kwocie 30,30 zł sąd nie mógł obciążyć pozwanej, bo została ona od tych kosztów zwolniona w całości. Jedyne koszty procesu, którymi w tym stanie rzeczy sąd mógł obciążyć pozwaną była kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 3182/15 Dnia 14 listopada 2018r.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda z pouczeniem nr 13 (kopia do akt)
3. akta z wpływem lub za 21 dni od doręczenia.

SSR Anita Wolska